

Sprawozdanie

z realizacji

**Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych,**

Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

oraz

**Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w
Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie**

w Gminie Siechnice za 2015 rok

marzec 2016 r.

Wstęp

Zgodnie z zapisem art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są realizowane w formie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego przez Radę Miejską w Siechnicach.

Zgodnie z zapisem art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii zadania z zakresu profilaktyki narkotycznej realizowane są w formie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego przez Radę Miejską w Siechnicach.

Zgodnie z zapisem art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są w formie Gminnego Programu Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie uchwalanego przez Radę Miejską.

Podmiotami inicjującymi i realizującymi zadania z zakresu profilaktyki uzależnień (problemów alkoholowych, przemocy oraz narkotycznych) na terenie gminy Siechnice jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Zespół Interdyscyplinarny.

Szczegółowy opis zadań realizowanych w 2015 roku:

Profilaktyka uzależnień – alkoholizm i narkomania

Zadanie:

Zwiększenie dostępności i skuteczności udzielanej pomocy dla osób uzależnionych, a także osób zagrożonych uzależnieniami, kierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA).

Jednym z zadań realizowanych przez gminę w rozwiązywaniu problemów uzależnień jest powołanie do działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której zadaniem jest podejmowanie inicjatyw zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych i działania na rzecz trzeźwości, zmiany struktury spożywania napojów alkoholowych oraz przeciwdziałania i usuwania następstw nadużywania alkoholu. Zadaniem Komisji jest również prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia. Wnioski do komisji kierowane są przez Policję, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, kuratorów rodzinnych, pedagogów szkolnych, a także przez rodziny osób uzależnionych lub znajdujących się w sytuacjach kryzysowych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Siechnice liczyła 4 członków będących przedstawicielami jednostek i instytucji działających na terenie gminy.

W 2015 roku GKRPA rozpatrzyła **23 wnioski** o podjęcie działań zmierzających do zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego. Na rozmowę z Komisją wezwano **23 osoby**, w tym zgłosiło się **12 osób**.

Komisja skierowała **13** wniosków na badanie stopnia uzależnienia (badanie biegłego psychiatry i psychologa) oraz skierowała **10 wniosków** do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

Zadanie:

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

1) Punkt Konsultacyjny

Punkt Konsultacyjny w gminie Siechnice istnieje od 2007 r. Zatrudnieni w nim są: psycholog, psychoterapeuta, prawnik i psycholog– terapeuta rodzin.

Zadaniem Punktu jest udzielanie pomocy i wsparcia w ramach prowadzonej przez gminę profilaktyki pierwszorzędowej. Do Punktu trafiają osoby uzależnione od alkoholu, rodziny osób uzależnionych poszukujących wsparcia (współuzależnione) oraz dotknięte przemocą domową. Pracownicy Punktu prowadzą też interwencję kryzysową wobec osób dotkniętych trudną sytuacją życiową (nagła śmierć, klęski żywiołowe). Do Punktu kierowane są osoby uzależnione od alkoholu oraz członkowie ich rodzin (osoby współuzależnione), osoby

u których występuje podejrzenie przyjmowania narkotyków oraz osoby doświadczające przemocy w rodzinie. Po pomoc zgłaszają się osoby w poczuciu: bezradności i bezsilności w radzeniu sobie z nałogiem, silnego uzależnienia, braku motywacji, niskiej samooceny. Pomoc udzielana jest na konsultacjach bezpośrednich (jedno lub kilka spotkań). W niektórych przypadkach osoby kierowane są do placówek specjalistycznych (np. ZLU w Czarnym Borze, w Legnicy czy Ośrodek MONAR w Milejowicach). Z oferty Punktu Konsultacyjnego korzystali: podopieczni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, których pracownicy socjalni zauważali problemy, osoby wzywane na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dzieci oraz rodziny zgłaszane przez pedagogów szkolnych, osoby poszukujące pomocy w rozwiązywaniu problemów wobec osób najbliższych, u których występowało jedno z uzależnień lub problemy wymagające konsultacji i porady prawnej.

W 2015 r. pracownicy Punktu Konsultacyjnego realizowali zadania w następujących dniach:

- **psychoterapeuta:**

poniedziałki – 3 godziny (16:00-19:00)

czwartki – 2 godziny (9.30: 11.30)

- **psycholog:**

środy – 1 godzina (10:45-11:45) – dyżur w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w UM w Siechnicach

środy – 3 godziny (12:00 – 15:00) – dyżur w GOPS w Świętej Katarzynie

- **prawnik:**

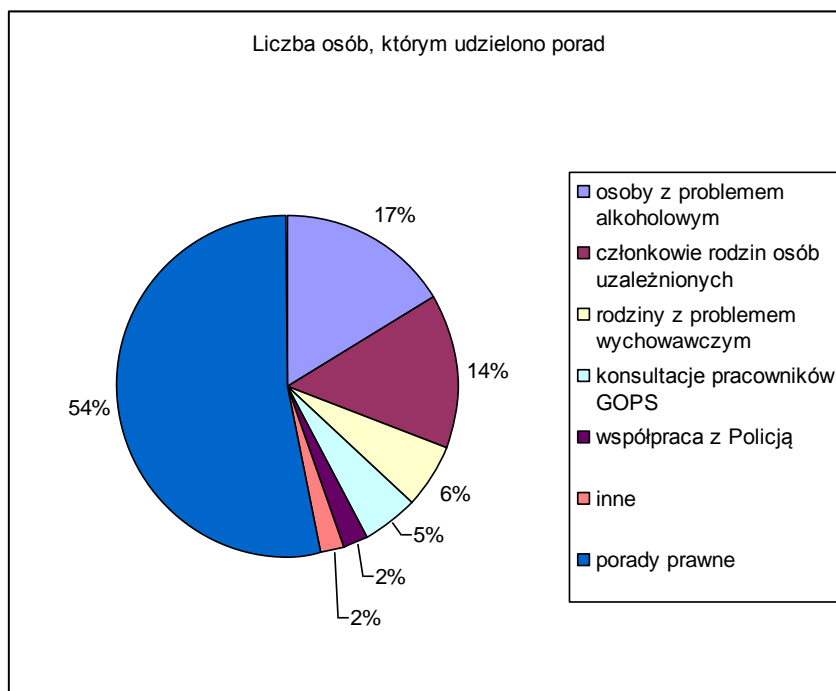
wtorki - 3 godziny (14:00 – 17:00)

- **psycholog – terapeuta rodzin:**

piątki – 3 godziny (11 – 14)

Statystyka udzielonych porad:

Zakres udzielonych porad:	Liczba osób	Liczba porad
Osobom z problemem alkoholowym	34	234
Członkom rodzin osób uzależnionych	30	101
Problemy wychowawcze zgłaszane przez szkoły	13	14
Konsultacje pracowników GOPS	11	31
Współpraca z Policją	5	15
Inne (współpraca z kuratorami Sądu w Oławie, we Wrocławiu, z PCPR, konsultacje telefoniczne)	4	13
Porady prawne	111	142
RAZEM	208	550

W 2015 r. kontynuowana była współpraca z terapeutami z MONAR w Milejowicach w zakresie narkomanii. Udzielali oni porad za pośrednictwem telefonu, którego numer udostępniony jest na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Osobom zainteresowanym uzyskaniem informacji telefonicznej zależy na zachowaniu anonimowości. Ponadto specjaliści konsultowali trudne do zdiagnozowania przypadki osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wobec których istniało podejrzenie zażywania środków psychotropowych. Poradami terapeutów posługiwał się również asystent rodziny w przypadkach podejrzenia zażywania przez podopiecznych środków psychotropowych.

Z uwagi na duże zainteresowanie rodziców tematem inicjacji alkoholowej wśród młodzieży, zostały utworzone grupy wsparcia dla rodziców prowadzone przez doświadczonego terapeutę do spraw uzależnień. Podczas tych spotkań rodzice mogą nauczyć się rozpoznawać problem uzależnienia, jak również wymieniać doświadczenia w celu zapobiegania zachowaniom ryzykownym wśród dzieci. Spotkania odbywają się na terenie gimnazjum w Siechnicach i Świętej Katarzynie raz w tygodniu przez 2 godziny.

Zadanie:

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym zajęć sportowo-edukacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozaszkolnych programach opiekuńczo-wychowawczych

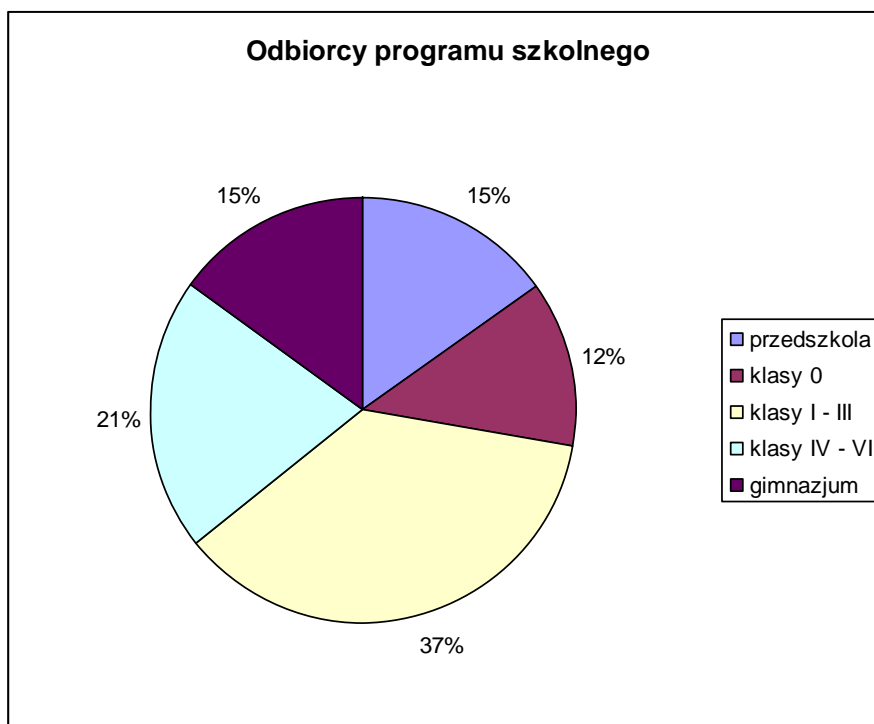
1) Programy profilaktyczne realizowane w szkołach i przedszkolach na terenie gminy:

W szkołach i przedszkolach na terenie gminy realizowany był **program profilaktyczny** mający na celu wczesne zapobieganie przemocy i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży. Program podzielony został na 4 części ze względu na wiek odbiorców:

- I. działania profilaktyczne w przedszkolach
 - dogoterapia
 - spektakle profilaktyczne (teatr lalek)
- II. działania w szkołach podstawowych dla dzieci młodszych
 - spektakle profilaktyczne (teatr lalek) – klasy 0
 - warsztaty profilaktyczne na temat agresji i radzenia sobie ze złością klasy (I – III)
- III. działania w szkołach podstawowych dla dzieci starszych (klasy IV – VI)
 - warsztaty profilaktyczne dotyczące przemocy, cyberprzemocy i zagrożeń medialnych
 - warsztaty profilaktyczne (środki psychoaktywne)
- IV. działania dla uczniów gimnazjum.
 - warsztaty profilaktyczne (uzależnienia, przemoc)
 - profilaktyczne warsztaty teatralne (o charakterze socjoterapeutycznym)

W programie uczestniczyło:

Odbiorcy programu	Liczba uczestników
przedszkola	400
Klasy „0”	324
Klasy I - III	947
Klasy IV - VI	542
gimnazjaliści	387
W sumie:	2600 uczniów

W 2015 r w ramach profilaktyki alkoholowej, narkotycznej i przeciwdziałania przemocy zakupione zostały **pakiety reklamowe** „Dopalacze...Dostrzegaj – Rozmawiaj – Przeciwdziałaj” zawierające zarówno ulotki (dla dzieci i rodziców) i plakaty, a także filmy edukacyjne pt. „Nie zamykaj oczu – Dopalacze”, „Nie zamykaj oczu – Piłem i Brałem”, „Nie zamykaj oczu – Agresja”. Materiały zostały przekazane placówkom oświatowym do wykorzystania podczas godzin wychowawczych i spotkań z rodzicami.

2) Pozaszkolne formy profilaktycznej działalności informacyjnej i profilaktycznej dla dzieci i młodzieży

a. Świetlice środowiskowe

Na terenie gminy w 2015 r. działały **2** świetlice środowiskowe realizujące program wychowawczy i profilaktyczny: w Siechnicach i Smardzowie (od października). Działania świetlic ukierunkowane są na wsparcie dzieci i młodzieży jako pozalekcyjnej formy spędzania wolnego czasu.

W ramach zadań świetlice prowadziły zajęcia profilaktyczne, dydaktyczne, wychowawcze dla dzieci i młodzieży polegające na zagospodarowaniu czasu wolnego, a w szczególności była to pomoc w nauce i w uzupełnianiu zaległości edukacyjnych, prowadzone były zajęcia tematyczne umożliwiające dzieciom opanowanie zdrowego stylu życia, rozwijanie zainteresowań, rozwijanie umiejętności interpersonalnych, wychowawcy prowadzili stałą współpracę z rodziną (nawiązywanie kontaktów z rodzicami lub opiekunami dziecka, prowadzenie rozmów indywidualnych i zajęć grupowych, zachęcanie rodziców do działań na rzecz dzieci i świetlicy). W ramach zajęć dzieci otrzymywały dożywianie: bułki słodkie, słodczyce oraz kanapki (robione we własnym zakresie).

Dane statystyczne dotyczące ilości dzieci uczestniczący w zajęciach:

Nazwa świetlicy	Liczba dzieci biorących udział w zajęciach w 2015 r.
Świetlica środowiskowa w Siechnicach	1260 dzieci (14 dzieci x 10 spotkań w miesiącu x 9 m-cy)
Świetlica środowiskowa w Smardzowie	500 dzieci (25 dzieci x 20 spotkań /od października do grudnia/)

b. Wypoczynek letni

W ramach akcji wakacyjnej zorganizowany został wypoczynek letni nad morzem dla dzieci z terenu gminy. W kolonii uczestniczyło **40 dzieci**, które otrzymały dofinansowanie ze środków gminnego funduszu profilaktyki. Kolonie odbyły się w Mrzeżynie. Jednocześnie zorganizowany został obóz rekreacyjno – sportowy w Skorzęcinie dla **20 uczniów** gimnazjum. Dofinansowanie otrzymały dzieci, które ze względu na trudną sytuację bytową rodzin nie miałyby możliwości wyjazdu na wakacje. W przyznaniu miejsc kolonijnych uczestniczyli pedagodzy szkolni oraz pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej opiekujący się rodzinami.

c. Zajęcia feryjne i wakacyjne

W czasie wakacji letnich realizowany był program „**Wakacyjne środy**” w ramach którego **40 dzieci** z terenu gminy w terminie od 22 lipca do końca sierpnia uczestniczyło w wycieczkach autokarowych po Dolnym Śląsku. W ramach programu dzieci odwiedziły następujące miejsca:

- Sobótka (*wejście na górę Ślężę*)
- Opole (*Muzeum Wsi Opolskiej*)
- Moszna (*Zamek*)
- Złoty Stok (*Kopalnia*)
- Osówka (*Podziemne Miasto*)
- Wrocław (*Dolnośląski Teatr Młodego Widza*)
- Topacz (*Muzeum Motoryzacji*)
- Galowice (*Muzeum Powozów*)

Podczas wycieczek dzieci miały zapewnioną opiekę wykwalifikowanych wychowawców i zagwarantowane wyżywienie.

d. Programy dla rodzin „Postaw na rodzinę”

W ramach profilaktyki prorodzinnej kontynuowano projekt „Postaw na rodzinę” skierowany do rodzin z terenu gminy Siechnice. Projekt zakładał wzmocnienie międzypokoleniowych więzi rodzinnych i przyjmowania wzorców mających na celu ochronę

najmłodszych przed podejmowaniem działań ryzykownych. W ramach projektu w dniu 30 maja 2015 r. zorganizowano piknik rodzinny w Siechnicach, a 13 czerwca 2015 r. w Świętej Katarzynie.

Zadanie:

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

W 2015 r. dofinansowano działania z zakresu profilaktyki uzależnień realizowane przez:

1. Program GOPS w Siechnicach: „Działania na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu gminy Siechnice”;
2. Program GOPS w Siechnicach: „Warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców”;

Oferty wyłonione w ramach konkursu dla **organizacji pozarządowych** w roku 2015, dofinansowane ze środków profilaktycznych:

1. Stowarzyszenie TERAZ GMINA – program: „Wakacje NieProwincjonalne na ławeczce”;
2. Stowarzyszenie Instytut Edukacyjno - Badawczy – program: „Kulturalny czas wolny II”
3. Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety – program: „Adepci Akademii Twórczej Aktywności przeciw uzależnieniom i patologiom społecznym. III Edycja Programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Siechnice”

Zadanie:

Inicjowanie działań zmierzających do kształtowania polityki lokalnej dotyczącej obrotu napojami alkoholowymi:

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% alkoholu

Ilość punktów sprzedaży	2015
Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% alkoholu uchwalony przez Radę Gminy Święta Katarzyna	65
Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	50
Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	15

Zakup kontrolowany

W 2015 r. realizowany był program „Zakup kontrolowany”, którego celem było ograniczenie sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim oraz przeciwdziałanie spożyciu alkoholu w tej grupie wiekowej.

W ramach projektu zorganizowana została konferencja „Odpowiedzialna sprzedaż alkoholu” w której udział wzięło **29 przedstawicieli punktów sprzedaży alkoholu** z terenu gminy Siechnice.

Zadanie:

Działania w zakresie obrotu napojami alkoholowymi na terenie gminy w 2015r. przedstawiają się następująco:

Ilość punktów sprzedaży	2015
Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	46
Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu <u>powyżej 18%</u> przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	38
Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	10
Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu <u>powyżej 18%</u> przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	3
Liczba <u>jednorazowych zezwoleń</u> na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2015 r.	11
Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych <u>ważnych w 2015 r.</u>	238
Liczba <u>wydanych</u> zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	71
Liczba <u>cofniętych</u> zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	0

W ramach posiadanych uprawnień Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opiniuje wnioski o udzielenie pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2015 roku wpłynęło do zaopiniowania **27 wniosków** o wydanie pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz o wydanie **11 jednorazowych pozwoleń** (organizowanie festynów, imprez plenerowych itp.). Pozytywną opinię otrzymało 100% wniosków.

Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie

Zadanie:

Współdziałanie instytucji w zakresie budowy spójnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W roku 2011 został powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny skupiający przedstawicieli instytucji, organizacji i jednostek organizacyjnych działających na terenie gminy Siechnice. Do Zespołu wpływają „Niebieskie Karty” założone przez uprawnione instytucje dla rodzin w których zaistniało podejrzenie stosowania przemocy domowej.

W roku 2015 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły **24 Niebieskie Karty**.

Zespół podjął decyzję o zamknięciu **18 Niebieskich Kart** (w tym 9 z roku 2014) z uwagi na zrealizowanie indywidualnego planu pomocy i ustaniu przemocy w rodzinie. W **dwóch** przypadkach Zespół podjął decyzję o braku zasadności podejmowania działań. W jednym przypadku Zespół przesłał dokumentację do Zespołu Interdyscyplinarnego we Wrocławiu, z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania rodziny.

Zadanie:

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy

W 2015 r. zakupiony został pakiet materiałów informacyjnych „**Reaguj na przemoc**” przeznaczony zarówno dla ofiar jak i sprawców przemocy do wykorzystania przez przedstawicieli służb, pracujących z rodziną w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Zadanie:

Systematyczne podnoszenie kwalifikacji Zespołu Interdyscyplinarnego oraz służb instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie.

W 2015 roku zorganizowane zostało szkolenie „System przeciwdziałania przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem roli i zadań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz procedury Niebieskie Karty” dla przedstawicieli służb działających na terenie gminy Siechnice. Wzięli w nim udział przedstawiciele GOPS, Służby Zdrowia, Straży Miejskiej, Policji, Placówek Oświatowych, Sądu Rejonowego w Oławie).

Uczestniczyły w nim **24** osób.

Zadanie:

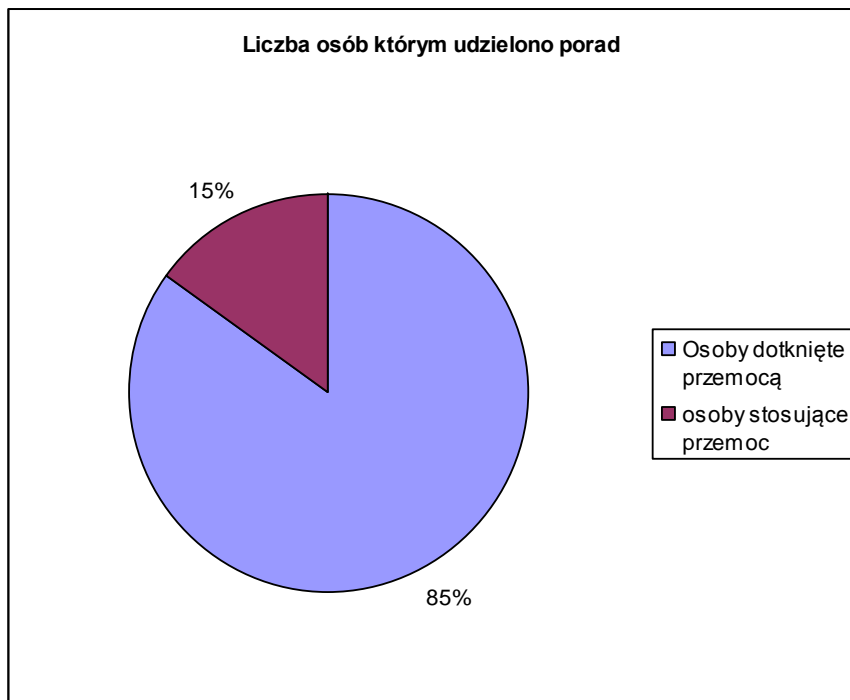
Zapewnienie kompleksowej, specjalistycznej pomocy rodzinom dotkniętym przemocą

W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego zatrudnieni specjaliści prowadzą konsultacje dla osób doznających przemocy i stosujących przemoc.

Psychoterapeuta i psycholog wspierają działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez prowadzenie konsultacji osób skierowanych przez Zespół i wydawania opinii w sprawie problemu występującego w rodzinie.

Statystyka udzielonych porad:

Zakres udzielonych porad:	Liczba osób	Liczba porad
Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	40	119
Osobom stosującym przemoc w rodzinie	7	20
RAZEM	47	139

W ramach specjalistycznej pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową, w 2015 r. uruchomiona została **grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy** prowadzona przez psychologa terapeutę. Spotkania odbywają się raz w tygodniu przez 3 godziny.

Wnioski:

Działania profilaktyczne realizowane w 2015 r. były kontynuacją działań z lat poprzednich, uzupełniane o nowe elementy, czy formy realizacji z uwagi na dostosowanie ich do rosnących wymagań odbiorców. W programie ujęte zostały działania dla najmłodszej grupy mieszkańców (dzieci i młodzieży), jak również dorosłych.

W działaniach profilaktycznych dla uczniów ważną rolę odgrywają programy realizowane w placówkach oświatowych, gdzie kształtowane są właściwe zachowania, mające chronić młodych ludzi przed uzależnieniami i przemocą. Nie mniej ważne są programy zajęć pozalekcyjnych (świetlice, zajęcia wakacyjne), dzięki którym dzieci uczą się alternatywnych form spędzania wolnego czasu, rozwijają wyobraźnię i właściwe postawy społeczne. Prawidłowe wzorce zachowań, dzieci powinny czerpać w rodzinie, dlatego niezwykle istotnym zadaniem jest integracja rodzin. W myśl tej zasady rokrocznie na terenie naszej gminy, realizowany jest program „Postaw na rodzinę” w formie Pikników Rodzinnych. Poprzez wspólną zabawę budowane są właściwe relacje rodzinne.

Wśród dorosłych mieszkańców gminy, widoczne jest duże zainteresowanie pomocą specjalistów, zatrudnionych w Punkcie Konsultacyjnym. W ostatnich latach znacznie zwiększyła się świadomość dotycząca korzystania z pomocy psychologicznej, terapeutycznej a także prawnej. Mieszkańcy chętnie uczestniczą zarówno w indywidualnych spotkaniach ze specjalistami jak i w grupach wsparcia zarówno dla osób zmagających się z problemem uzależnień (grupa AA i utworzona w 2015 r. grupa wsparcia dla rodziców), jak i w nowo powstałej grupie wsparcia dla osób doświadczających przemocy.

W przypadku problemów związanych z przemocą domową, oprócz pomocy psychologicznej, ważna jest również pomoc świadczona przez pracowników służb, działających na terenie gminy. W związku z tym, przedstawiciele służb systematycznie uczestniczą w szkoleniach, pogłębiających wiedzę i podnoszących umiejętności w realizacji zadań związanych z procedurą Niebieskiej Karty.

W roku 2015 r. ponownie przeprowadzony został Zakup kontrolowany w punktach sprzedaży alkoholu. Przeprowadzone badanie jak i końcowe szkolenie wykazały, iż zwiększyła się świadomość sprzedawców dotycząca przestrzegania prawa, a także widoczna jest zwiększona czujność w przypadku sprzedaży alkoholu osobom młodym.

Koordynator zadań:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej